

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/126/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010756
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124010756.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a Mgr. Stanislava Kováča, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 22.04.2024 pod sp. zn. 8PP/23/2024, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.07.2024 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku zamietol žiadosť odsúdeného A. B. o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 05.05.2021, sp. zn. 5T/124/2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.03.2023, sp. zn. 5To/131/2022.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že u odsúdeného neboli splnené materiálne podmienky podmienenečného prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. U odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, tým, že vykonal potrebnú časť z uloženého trestu odňatia slobody, avšak nebola splnená ani jedna z materiálnych podmienok.

V prípade prvej materiálnej podmienky a to tej, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, okresný súd konštatoval, že napriek aj pozitívnym zmienkam o správaní odsúdeného vo výkone trestu (pracovné zaradenie, absencia disciplinárneho trestu, 1 disciplinárna odmena, dodržiavanie ústavného poriadku) bol okresný súd toho názoru, že v kontexte trestnej minulosti odsúdeného, skutočností, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia, a s poukazom na len čiastočný kritický postoj k trestnej činnosti, a tým len čiastočné plnenie programu zaobchádzania, nemožno konštatovať polepšenie sa odsúdeného. Správanie odsúdeného je „len“ štandardné, odsúdený sa správa tak, ako sa to od neho vo výkone trestu vyžaduje, a v jeho správaní chýba jeho úprimný a aktívny záujem preukázať skutočné polepšenie a dlhodobú zmenu jeho prístupu k životu.

K druhej materiálnej podmienke, ktorej naplnenie je podmienené dôvodným očakávaním vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, okresný súd uviedol, že pretože nie je splnená prvá materiálna podmienka, zo svojej podstaty nemôže byť splnená ani druhá materiálna podmienka, pretože ak nie je preukázané polepšenie odsúdeného, potom platí, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života v prípade jeho prepustenia na slobodu. Keďže pre nesplnenie prvej materiálnej podmienky nemôže byť splnená druhá materiálna podmienka, nie je daný dôvod na to, aby sa súd bližšie zaoberal splnením druhej materiálnej podmienky.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť odsúdený A. B. (č.l. 28 spisu), ktorú do neverejného zasadnutia sťažnostného súdu bližšie písomne neodôvodnil.

Okresný prokurátor, prítomný na verejnom zasadnutí okresného súdu, sa vzdal práva na podanie sťažnosti (č.l. 28 spisu).

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť
- b) konanie predchádzajúce týmto výkonom napadnutého uznesenia.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne mu záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, a to dňa 08.03.2024, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko odsúdený svojím správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie a tiež nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod. Všeobecný súd rozhodujúci o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti môžu do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí brány väzenia. (R 73/2009)

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Pokiaľ teda ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona, t. j. preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo

výkone trestu, prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku nespĺnil. K jeho odôvodneniu ešte sťažnostný súd dopĺňa, že aj keď je správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody aktuálne v súlade s ústavným poriadkom, s poukazom aj na jeho predchádzajúci výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody, je dôvodné skôr konštatovať jeho prispôsobenie sa režimu výkonu trestu odňatia slobody ako vnútornú zmenu v jeho hodnotovej orientácii. Totiž len dobré správanie odsúdeného v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody nie je dostačujúce na vyslovenie predpokladu, že bude na slobode viesť riadny život. Pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúcich nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku. Zmysel podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu.

Naopak, aj krajský súd je toho názoru, že aj keď celkovo hodnotenie odsúdeného vyznieva prevažne pozitívne a je z neho zrejmé, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, na druhej strane nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. Hoci bol počas doterajšieho výkonu trestu jedenkrát disciplinárne odmenený, tak táto skutočnosť ešte automaticky neznamená, že nastala kladná zmena v jeho hodnotovej orientácii, a teda že možno konštatovať jeho polepšenie. Preukázanie polepšenia odsúdeného je totižto potrebné vyhodnocovať komplexne a taktiež je nevyhnutné zohľadniť aj tú skutočnosť, že stanovené ciele programu obchádzania plní len čiastočne, nakoľko zaujíma k trestnej činnosti iba čiastočne kritický postoj, čo súd nepresvedčilo o vnútornej zmene odsúdeného v jeho hodnotovej orientácii. V súhrne potom možno uzavrieť v súlade s názorom okresného súdu, že jeho správanie je napriek opakovanému výkonu trestu odňatia slobody len priemerné, preto nemožno konštatovať splnenie prvej materiálnej podmienky.

Navyše je potrebné prihliadnúť aj na zaradenie odsúdeného v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ktorý trest odňatia slobody si vykonáva v ústave so stredným stupňom stráženia, pričom v rámci diferenciacie je umiestnený v diferenciacnej skupine „B“, čo rovnako svedčí o tom, že odsúdený ani v tomto smere nevyvinul väčšiu aktivitu, teda si nevytvoril podmienky ani len na preradenie do miernejšej diferenciacnej skupiny.

Pokiaľ ide o splnenie druhej podmienky, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, vzhľadom na to, že výkon trestu na odsúdeného nepôsobí dostatočným výchovným vplyvom, nie je možné konštatovať, že je daný dôvodný predpoklad, že v prípade jeho podmienečného prepustenia povedie riadny život. Sťažnostný súd, rovnako ako prvostupňový súd, poukazuje aj na trestnú minulosť odsúdeného, ktorým bol doposiaľ 5-krát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, pričom ani predchádzajúce odsúdenia, uložené tresty (podmienečné i nepodmienečné) či predchádzajúce podmienečné prepustenie na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nebránili v ďalšom páchaní trestnej činnosti. V tejto súvislosti považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska účelu trestu pri recidíve odsúdeného, ktorý je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u neho došlo k opakovanému spáchaniu trestnej činnosti napriek už predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, ktorý ho v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona mal viesť k vedeniu riadneho života. Z uvedeného tak logicky vyplýva, že ani predchádzajúca najprísnejšia forma trestu (výkon odňatia slobody) či podmienečné prepustenie odsúdeného neodradili od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou, čo svedčí o zjavnej neúčte odsúdeného k týmto chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody.

Keďže na odsúdeného už bolo v minulosti pôsobené nepodmienečným výkonom trestu odňatia slobody, dokonca bol podmienečne prepustený, no napriek tomu je jeho správanie sa vo výkone trestu odňatia slobody len priemerné, niet sa prečo domnievať, že práve podmienečné prepustenie z aktuálneho výkonu trestu odňatia slobody splní svoj zákonom sledovaný účel. Správne potom okresný súd konštatoval, že keďže pre nespĺnenie prvej materiálnej podmienky nemôže byť splnená druhá materiálna podmienka, nie je daný dôvod na to, aby sa súd bližšie zaoberal splnením druhej materiálnej

podmienky. S týmto záverom okresného súdu sa v plnom rozsahu stotožňuje aj krajský súd a bez ďalšej argumentácie uzatvára, že v preskúvanom prípade nebolo preukázané splnenie materiálnej podmienky polepšenie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a otázku preukázania polepšenia nie je možné posudzovať izolovane od otázky budúcej perspektívy vedenia riadneho života, preto podľa názoru krajského súdu nemožno z tohto dôvodu dospieť k odôvodnenému záveru, že v prípade podmieneného prepustenia bude odsúdený viesť na slobode riadny život.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 Trestného zákona, preto o sťažnosti odsúdeného rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.